

Nemci so se včeraj vsuli v Atene

Grčki narod je molče zrl na nemško armado, ki je korakala v to zgodovinsko mesto. Hitler je v treh tednih okupiral Grčijo in zasadil nemško zastavo na Akropolis nad mestom

Atene, 27. aprila. — Hitlerjeva armada je danes zjutraj ob šestih vkorakala v glavno mesto Grčije, Atene, ravno tri tedne po tem, ko je s svojim blitzkriegom udaril na Jugoslavijo in dalje na Balkan. Kar je še ostalo meščanstva od 700.000 običajnih prebivalcev, je molče, toda z vidnim preziranjem zrla na nemške mehanizirane prednje straže, ki so se valile v dolgi koloni mimo večernih, zgodovinskih templjev, ki stojijo tam še izpred Kristusovih časov.

Zadnja angleška armada se je razkrojila iz Grčije potem, ko je bila straža prizadevala Nemci, kolikor največ mogoče iz časopisje je naročilo naročnik sprejme sovražno armado, prezirljivim nasmehom na njeno zavedajočo se, da vse pride iz mine.

Grčija je bila strta po šestmesečni junaški boji, ki ga je bila lanskega 28. oktobra, ko je Mussolini svoje fašiste odhajale angleške čete iz Grčije potem, ko je bilo očitno, da je vsak nadaljnji odpor pomena, so jih Grki radostno pozdravljali in jim klicali, da jih zopet vidijo. Potem so meščani zaprli v hiše in čakali, da jih bo prinesla nad sovražno armado. Ceste so tekom noči popolnoma izločene po ukazu vlade.

Grški vladni razglas po radiju je bil v soboto zvečer, ko je povedal narodu, da se bližajo koncu.

Atene so v svoji slavni zgodovini večkrat menjale gospodarstvo. Leta 1833 se je mesto iznešturškega gospodarstva in je tedaj glavno mesto Grčije.

Za pomoč Jugoslaviji

Sobota dopoldne so prišli zadnji hrvatskih in srbskih orodij v Cleveland, kjer so jih sprejeli v SND. Na sestanek so bili tudi Slovence. Razpravljali so se glede akcije za pomoč Jugoslaviji. Sklenilo se je, da se vrši prihodnji sestanek 10. maja v Clevelandu, na katerem bodo sestali odbori srbskih, hrvatskih in srbskih izmed vseh treh se bo glavni odbor, ki bo vodil akcijo, a vsaka napadala po pobirala prispevke po domačemu samostojno.

K molitvi

podružnice št. 41 so v večerni krožek te po večer so prošene, da pridejo v soboto ob 7:30 v železov. postajo na 152. cesti, da se pridruže ob pokojne sestre Novak.

izkažite zadnjo čast!

Članice društva Collinwood, 283 T. M. so prošene, da pridejo v soboto ob 7:30 v železov. postajo na 152. cesti, da se pridruže ob pokojne sestre Novak, v torek se pa udeležijo pogreba.

Najdena očala

je izgubil očala, jih lahko najde na 6113 St. Clair Ave. in 13th St.

Velikodušen dar!

Pri včerajšnji seji glavnega odbora SDZ je odbor naklonil \$200 za jugoslovanski relief kot za prvo silo. Glavni odbor je tudi uradno odobril, da se SDZ pridruži slovenski sekciji Jugoslovanskega pomožnega odbora. Vse priznanje zavednemu glavnemu odboru naše ohijske bratske organizacije, Slovenske dobrodelne zveze!

Ameriške republike bodo zaplenile vse inozemske ladje v pristanih

Washington. — Odbor, ki zastopa 21 ameriških republik, se je sporazumel na načrtu, da se zapleni vse inozemske ladje, ki se nahajajo v njih pristaniščih in katerih lastniki so danes v vojni. V Centralni in Južni Ameriki se nahaja danes 96 nemških in italijanskih ladij, poleg velikega števila francoskih in danskih.

Republike bi te ladje zasegle, plačale lastnikom odškodnino, nato bi pa ladje uporabljali za svoje potrebe, nekaj bi jih pa prodale Angliji. Ta načrt se bo sedaj predložil vladam vseh 21 ameriških republik v odobritev in izvedbo.

Unija je odložila stavko pri General Motors

Washington, D. C. — Na zahtevo vladnega posredovalnega odbora, da General Motors Corp. in United States Automobile Workers, CIO unija, nadaljuje z delom v vseh tovarnah General Motors, dokler se ne začne pogajanja med unijo in korporacijo, je odgovorila unija, da se bo stavka odložila za nedoločen čas. Vse unije v tovarnah General Motors so dobile ukaz, naj odlože stavko do nadaljnjega obvestila iz glavnega urada.

Vladni posredovalni odbor je določil, da se sestanejo zastopniki unije in General Motors 2. maja.

Prestala je operacijo

Mary Ann Tomažič, hčerka Mr. in Mrs. Frank Tomažič iz 8804 Vineyard Ave. se nahaja v Charity bolnišnici, Ward D, kjer je srečno prestala operacijo. Obiski so dovoljeni.

NOVI GROBOVI

Josephine Vokač

Po dolgi bolezni je umrla na svojem domu, 5518 Carry Ave. Josephine Vokač, stara 35 let. Pogreb se bo vršil iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba in drugo bo sporočano jutri.

Jozefa Šlogar

Po kratki bolezni je umrla na svojem domu, 1149 E. 63. St. Jozefa Šlogar, rojena Strojanc. Bila je članica društva sv. Ane, št. 4 SDZ. Pogreb se bo vršil iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba in druge podrobnosti o umrli rojakinji prinesemo jutri.

Janko Bracka

Po tri mesece trajajoči bolezni je umrl v Charity bolnišnici v soboto popoldne Janko Bracka, rodom Hrvat, star 64 let. V Ameriki je bival nad 40 let. Sedaj je stanovan na 3969 E. 89. St. Bil je član društva Zrinjski Frankopan, št. 403 HBZ. Poleg žalujoče soproge Ane, rojena Pavčič, zapuščila hčere: Marijo, poročeno Devčić v Buffalo, N. Y.; Martho Herak, Ano Predovich in Alice. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfoliatovega pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave. v cerkev sv. Nikolaja na Superior Ave. in 36. St.

Na španski meji čakajo štiri nemške divizije

Budapest, 27. aprila. — Štiri nemške mehanizirane divizije, to je okrog 60.000 mož, so zbrane na francosko španski meji, kjer čakajo ukaza za pohod proti Gibraltarju. V istem času bo pa Hitler ukazal napad na Suedom, da ima Hitler načrt udariti v zahodni in vzhodni konec Sredozemskega morja.

V diplomatskih krogih se govori, da ima Hitler načrt udariti v zahodni in vzhodni konec Sredozemskega morja. Govori se tudi, da bo Hitler porabil madjarsko, romunsko in bolgarsko armado, da bodo pazile na Jugoslavijo in Grčijo, a nemška in italijanska armada bodo ta čas prodirale dalje za Angleži v Mezopotamiji in Egiptu.

Na operaciji

Max Kobal, 815 London Rd. je v Huron Rd. srečno prestal operacijo. Obiski so dovoljeni.

Včerajšnji pevski koncerti so bili dobro obiskani

Naša slovenska naselbina v Clevelandu in bližnji okolici je slišala včeraj štiri pevske in en glasbeni koncert. To je že precej, bi rekli, toda za tako veliko naselbino, kot je Cleveland z okolico, ni nič preveč, ker nas je dovolj, da lahko napolnimo vse naše dvorane. In kot smo dobili poročila, so bili vsi koncerti zelo dobro obiskani, tako koncert Adrije, mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd., mladinskega pevskega zbora Kraljički v bližnjem Maple Heights, farnega pevskega zbora sv. Kristine in koncert godbe fare sv. Lovrenca.

Naj omenimo par besed o cerkvenem pevskem zboru sv. Kristine, ki je priredil včeraj koncert v priložnost 10-letnice obstoja. Gostovala je naša priljubljena Ilirija iz Collinwooda pod vodstvom g. Rakarja.

Pevski zbor sv. Kristine je bil mal zbor, devet moških in 10 žensk, toda reči moramo, da je dirigentinja, Mrs. Mary Gerl, ta svoj zbor fino izvežbala. Vsi štiri glasovi so perfektno zastopani in ženski soprani in alti so sijajni.

Zelo je ugajala gđc. Irene Jazbec, sopran, v Metuljku, gđc. Mary Gombac, alt, v "In a Garden of Tomorrow," in Tilie Jackshaw sopran, v "Perfect Day." Krasni glasovi! Dopadli so se nam dueti Mary in Clarence Rupar, a še posebno Mary in Max Gerl, ki sta pela "Po miad." Mešan zbor je najbolj ugajal v Milada in Pozdrav Gorenjski, damski zbor pa v Lavosov. Mešan zbor je bil kar perfekten, glasovi so se vjemali kot glasovi zagorskih zvonov. Naj pripomnimo, da je bil od vsega zbora samo en pevec rojen v starem kraju, drugi so vsi mladi ameriški Slovenci in Slovenke.

Zelo smo bili zadovoljni s koncertom! Vsa čast zboru, zlasti pa dirigentnji ge. Mary Gerl za ves njen trud ter požrtvovalnost, da je spravila zbor do take fineše. In, seveda, naša Ilirija, ki je gostovala pri tem koncertu, nas je zopet podžgala s svojimi ubranimi glasovi. Posebno je ugajal občinstvu Venček narodnih pesmi, katerih mnogi navzočih niso že dolgo slišali. Pri pesmi "Tam doli po polju" nas je Rakar povabil, da smo vsi pomagali in tudi smo. Iliriji prav iskrena hvala za prijazno sodelovanje in lep duševni užitek.

Dvorana je bila polna in videli smo naše znane obraze od vsepovsod, ki so prihiteli k prijaznim Euclidčanom.

Važna seja

V torek večer ob pol osmih naj pridejo vse članice podružnice št. 15 Slovenske ženske zveze v Slovenski narodni dom na 80. cesti, kjer se vrši zelo važna seja glede sodelovanja pri razstavi ročnih del SZZ, ki se vrši v kratkem času. Pridite vse na to sejo.

V bolnišnici

V svrhu operacije se je podala v bolnišnico Mrs. Mary Sam, 835 E. 154. St.

Nova državljanka

Ameriška državljanka je postala Mrs. Mary Martini iz 683 E. 157. St. Čestitamo!

Zadnji dnevi Jugoslavije

(Ameriški časnikarski poročevalec Michael Chinigo je opazoval pohod nemške armade v Jugoslavijo; bil je priča junaškega odpora jugoslovanske armade in ko je padla Jugoslavija je zbežal v Budimpesto, odkoder je postal to poročilo.)

Vojna v Jugoslaviji je trajala faktično samo tri dni. In v teh treh dneh je samo en general žrtvoval tri divizije, da bi branil prelaz Kačanik, kjer so bila glavna vrata nemške invazije. Mladik Peter je bil pravi junak, ki je ostal v Belgradu ves čas nemškega zračnega napada, ki je spramenil krasno prestolico v razvaline.

Nemci so udri v Jugoslavijo v nedeljo 6. aprila in kapitulacija Jugoslavije se je izvršila 17. aprila. Toda pravi boj za Jugoslavijo je trajal samo tri dni.

Padec Jugoslavije je bil dolga že mnogo prej, predno je udarila nemška armada iz Bolgarije, še konec marca. Takrat je bil prišel angleški general Dill v Belgrad in je skušal pregovoriti premierja Simovića, da bi napravil vojaško zvezo z Anglijo in Grčijo. Potem bi Angleži lahko poslali letala in vojni material v Jugoslavijo. Toda Simović je to zavrnil, ker je hotel pridobiti hrvatskega voditelja dr. Mačka, da bi stopil v vladu in dr. Maček je bil pa proti vojni.

V tem se je pa vršila mobilizacija jugoslovanske armade, toda samo na papirju. Generalu Nediću, poveljniku 3. armade se ni dovolilo, da bi zasedel pozicije, odkoder bi branil centralno Jugoslavijo. Zato pa, ko je so Nemci udri iz Bolgarije, je general Nedić poslal proti Nemcem tri divizije v prelaz Kačanik, kjer so nemške strojnice in tanki v dneh 7. in 8. aprila popolnoma uničili te tri divizije, 45.000 mož.

Tedaj so Nemci udri preko tega prelaza in zavzeli Skoplje in Niš. Vojaški strokovnjaki so računali, da Nemci ne bodo udarili pred 15. aprilom in jugoslovanski generalni štab je temu primerno delal. Toda Nemci so udarili mnogo prej.

Tako je Skoplje padlo prvi dan. Potem so se Nemci razpršili v dveh smereh: proti prelazu Kačanik in proti Bitolju. General Nedić je naglo organiziral obrambo prelaza Kačanik, obenem je poslal armado v Albanijo. Toda Nemci so že dobili trdna tla v srednji Jugoslaviji in vsa obramba je bila zdaj brez pomena.

Predno sem zapustil Belgrad, sem bil priča strašnemu delu nemških bombnikov, ki so bili glavni faktor, da je bila zlojmena morala naroda in armade. Generali in vojniki so bili v skrbah za svoje družine v Belgradu in razbite zveze niso bile nikdar vez vzpostavljene. Nemške bombe so razbile radijske in brzojavne postaje. Vrhovno poveljstvo je morala pošiljati depeše le z avti, da je moglo zvedeti o stanju raznih armad.

Tipičen zgled, kaj lahko povzroči uničena komunikacijska zveza je naslednji. Ko se je v Užicah zvedelo, da so Nemci že v Čačaku, 30 milj proč, je armada naglo zbežala iz mesta. Toda pozneje se je zvedelo, da so prišli v kraj samo trije nemški parashutarji, ki so v Čačaku zavzele kolodvor ter potem potom radija razširjali vesti, da so Nemci v bližini.

V Sarajevu sem zvedel o usodi jugoslovanskih tankov v prelazu Kačanik. General Nedić je imel tam 80 tankov. Toda prišlo je 80 nemških bombnikov, ki so si izbrali vsak po en tank za tarčo in kmalu je bilo po njih. Jugoslovansko letalstvo je izgubilo mnogo gorilina, ki so ga bili spravili v Kačaniku. Zato so bili kmalu brez moči.

Sarajevo se je vzdržalo samo še en dan. Na 12. aprila so nemški bombniki bombardirali glavno pošto. Na velikonočno nedeljo so pa prileteli italijanski bombniki, ki so brez usmiljenja razbijali mesto. Skoro vsako poslopje je občutilo bombe in skoro vse mesto je bila kmalu v razvalinah.

V istem času so pa Nemci osredotočili svoj napad na okraj Ilidje, kjer je bila nastanjena vlada, ki je prihajala iz Belgrada. To kaže, kako natančno so bili Nemci poučeni o vsem položaju v Jugoslaviji.

Kralj Peter in člani vlade so imeli sejo na velikonočno nedeljo o polnoči v predmestju Pali. Dogovorili so se, da bodo vpršali za premirje. General Nedić je dobil nalogo, da vpraša Nemce za pogoje. Toda Nemci, ki so imeli praktično že vso Jugoslavijo v pesteh, niso hoteli slišati o kakem premirju. Zahtevali so popolnoma vdajo.

V četrtek 17. aprila je Aleksander Cincar-Marković, ki je bil v prejšnji vladi zunanji minister, podpisal nemške pogoje za predajo.

Na 14. aprila sem odšel z ameriškim vojaškim atašejem iz Pali v Zagreb in od tam v Budimpesto. V Travniku smo bili ustavljeni. Vzrok je bil ta, ker general Nedeljković, poveljnik armade na Hrvatskem, ni bil obveščen, da je bilo ukazano armadi položiti orožje že pred petimi dnevi. Zato je njegova armada še vedno minirala pota, razstreljevala mostove in nastavljala druge zapreke Nemcem. General Nedeljković mi je povedal, da se je bilo priglasilo v mobilizaciji komaj 25 odstotkov rezervistov. Tako je imel general mesto 200.000 mož, komaj kakih 50.000 vojakov in večina teh Hrvatov.

Vsaka možnost odpora je bila zlomljena pa tedaj, ko so se obrnili Hrvati proti Srbom in klane se je pričelo na obeh straneh. Tako je nemška armada lahko prodirala skoro neovirano naprej.

Sestanek za Rdeči križ

Pozor Slovenke na zapadni strani mesta! V sredo večer ob sedmih se bo vršil v Jugoslovanskem del. narod. domu v West Parku sestanek za ustanovitev podružnice jugoslovanskega Rdečega križa. Mrs. Celia Brod, nik, ki je bila postavljena za zastopnico, prijazno vabi naše žene in dekleta, da pridejo na to sejo, da se dogovore o vsem potrebnem.

Deveta obletnica

V torek ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnim Andrejem Bajt v spomin 9. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Jugoslovanski večer je bil popoln uspeh

Prva javna manifestacija ameriških Jugoslovancov, ki se je vršila v soboto večer v Clevelandu in Glasbeni dvorani, je bila sijajen dokaz, da jugoslovanski izseljenci še vedno čutijo s svojo rojstno domovino. In zlasti sedaj, ko je naša domovina zasledena po tuju, ki bo zdaj ukazoval naši besedi in pesmi, čutimo in se zavedamo svoje dolžnosti, da zvesto stojimo pri naših bratih in sestrah in jim pomagamo v vsem, kar moremo. Sobotna prireditev, Jugoslovanski večer, je bila namenjena, da se izroči ves preostanek za jugoslovanski relief. To je torej začetek sklada, v katerega nameravamo zbirati, da iz njega pomagamo našim doma, lačnim, raztrganim in drugače potrebnim.

Kolikor vemo, je bilo do 2.000 posetnikov, kar že lepo število, čeprav je bilo 3.000 sedežev na razpolago. Toda sobota večer ni prikladna za take prireditve. V nedeljo popoldne ali zvečer bi bila, lahko trdimo, večja udeležba. Toda tudi s to udeležbo smo popolnoma zadovoljni. Navzočih je bilo precej Amerikancev, mnogo naših profesionalistov in trgovcev in celo rojake iz zunanjih naselbin smo opazili, Mr. Josip Sveteta iz Loraina, Mr. John A. Dečman iz Pittsburgha in druge.

Program je zelo ugajal. Pevci in pevke so vsi rešili zelo dobro svoje vloge, tako Slovenci, Srbi in Hrvati. In ko je Baragov zbor pri zaključku zapel "Iz stolpa sem..." se je marsikomu porosilo oko in stisnilo

se nam je srce tupe pri besedah "... le doni zvon..." le zbujaj mi na dom spomin..." Da, zbujaj nam spomin na dom, da ga ne bomo pozabili sedaj, ko nas ta dom najbolj potrebuje...

Na programu je bila kot zaključna pesem "Morje adrijsko," toda je niso, na veliko obžalovanje občinstva, zapeli, ker se ni prigrasilo dovolj pevcev. Pevce se je povabilo v obeh lokalnih dnevnih in odzvalo se jih je, reci in beri: 15. Torej vabilo v časopisu ne pomeni za pevce nič. Kako je pa potem, da se pevci pri svojih koncertih zanašajo samo na vabila v časopisih? Pričakujejo, da se bo narod odzval na vabilo v časopisih, in tudi se, a sami pa taka povabila ne upoštevajo. Kadar (Dolge na 3 strani)

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 99 Mon., April 28, 1941

Resna beseda našim ljudem

Zelo potrebno se nam zdi, da opozorimo naše ljudi na nekaj važnega in to je, da naj bodo previdni, kaj govorijo. Čeprav živimo v svobodni in demokratiški Ameriki, kjer je danes še svoboda govora in pisave, pa se nič ne ve, koliko časa bo to. Naj se zgodi, da bo šla tudi Amerika v vojno, pa bomo imeli kmalu cenzuro na vratu in tudi konfinacije, kjer bodo spravljeni na varno tisti, ki bodo znani, da se zdaj ogrevajo za sovražnike Zed. držav.

Veliko je naših ljudi, res zelo veliko, ki so danes strašno veseli, da se je Jugoslavija razbila kot samostojna država. Nekateri raje vidijo, da je prišla naša lepa Slovenija pod Nemčijo in Italijo, kot bi bila pa v eni državi s Hrvači in Srbi. Videti je, da stara mrznja proti Srbom še ni umrla pri mnogih naših ljudeh.

V uredniškem članku v petek smo rekli, da priznavamo nekatere napake mlade Jugoslavije, toda te napake bi se bile sčasoma lahko odstranile in popravile, zlasti potem, ko bi bila prišla na vodstvo druga in tretja generacija. Je res težko živeti v eni hiši z ljudmi raznih narodnosti in raznih miseljenj. Saj se dostikrat ne razumeta niti mož in žena, ki sta si obljubila večno zvestobo, pa se bodo razumeli ljudje, ki stremljajo po političnih službah in vodilnih mestih. Vsak hoče zlesti po hrbtu drugega kvišku, vsak dolži drugega štrebarstva.

Tega zdaj ne bomo premlevali. To bo treba urediti takrat, ko bi se iznova gradila Jugoslavija. Zato ne bomo nikomur vsiljevali svojega mnenja, niti se ne bomo z nikomer prepirali o tem, kar je bilo, pa kako bi moralo biti in kako ni bilo.

Ampak pomniti je pa treba in zato je naše svarilo, da je Jugoslavija danes uradna zaveznica Anglije in Zed. države delajo vojni material noč in dan, da pomagajo Angliji premagati Hitlerja. Torej, kdor danes hvali Hitlerja, je indirektno, če že ne naravnost, proti ameriški vladi. Stric Sam danes nič ne pravi radi tega, ampak verjemite nam, da skrbno posluša kaj se govori med narodom in zlasti še, kaj se govori med priseljenci, pa tudi če so državljani te dežele.

Vsi vemo, da je v deželi vse polno nemških, italijanskih, ruskih in japonskih agentov. To dobro ve tudi ameriška vlada. Če kdo misli, da tega ne ve, se moti. Celo za njih imena in naslove ve. In če bi se primerilo, da bi šle Zed. države v vojno proti eni izmed totalitarnih držav, ali proti vsem, bodo ti propagatorji v 24 urah vsi na varnem. Ameriška vlada namreč ne bo smela uriskirati, da bi bili na svobodi ljudje, ki so v zvezi ali vsaj naklonjeni deželi, ki bo v vojni z Ameriko.

Zed. države bodo dale vso pomoč za poraz Hitlerja. To pomeni, da bo ameriški narod potrošil milijarde za poraz nacijev. In to nadalje pomeni, da Stric Sam ne bo rad videl okrog sebe ljudi, ki bodo peli slavo Hitlerju, ker neizpodbitno dejstvo je, da ima Hitler v načrtu seči tudi po Zed. državah, kadar bo podjarmil Evropo.

Zato pa ne vpijte danes po salunih in drugod, kako prav da je, ker je Hitler razbil Jugoslavijo. Vedite, da je bil Roosevelt prvi, ki je dal poguma jugoslovanskemu narodu, naj se upre Hitlerju, naj bo pripravljen tudi boriti se za svojo svobodo. Roosevelt je obljubil Jugoslaviji vso pomoč. Rekel je, da naj bo jugoslovanski narod prepričan, da stoji za njim ves ameriški narod. Zato je razumljivo, da ameriški vladi niti ameriški narodu ne bo všeč, če boste zdaj klicali slavo Hitlerju in to v času, ko ga ves svet preklinja in ko milijoni ječijo pod njegovim okovanim škornjem.

Casi so resni! Nič ne vemo, kaj se pride. Imejte pamet in obdržite svoje misli zase, če se krešejo z drugimi, ki so v večini. Saj vemo, da ne mislite nič hudega in nič slabega in morda bi mislili in govorili drugače, če bi poslušali kakega človeka, ki bi vam dokazal, da stvar ni tako, ampak precej drugačna.

Toda včasih nočete poslušati ljudi, ki morda malo več vedo in ki poznajo zgodovino tega in onega naroda, te in one države, narodne boje in borbe za pravice in narodni obstoj.

Kdor danes trdi, da je imel Hitler prav, ko je razbil Jugoslavijo, ta človek pač ne ve, kaj govori. Tak človek omalovažuje vso borbo naših voditeljev v stari domovini: dr. Kreka, dr. Korošca, škofa Jegliča, pisatelja Cankarja in drugih. Tak človek ne upošteva bodrilnih besedi, ki so jih govorili Slovencem naši velmože kot škof Slomšek, pesnik Gregorčič in drugi. Saj lahko rečemo, da ga še ni bilo enega slovenskega izobraženca, ki bi ne navduševal slovenski narod za osamosvojitvev izpod nemškega jarma. In to niso bili, vsaj po večini ne, sinovi kakih plemenitašev. Ne, to so bili naši kmetijski sinovi, ki so izšli iz našega preprostega naroda, ki so poznali trpljenje in potrebe svojega naroda. Zato je pa naš preprosti narod pošiljal svoje sinove v šole, da jih je izobrazil in da so jih potem ti vodili. In narod jim je sledil, ker je vedel, da so iskreni in da delajo za narod.

Tukaj smo pa tako nekam čudni ljudje. V Ameriko smo prišli mladi in neizkušeni. Ni nam bila znana borba slovenske zavesti. Tukaj smo si nekaj prislužili in si postavili hiše, zdaj pa mislimo, da je upoštevanja vreden samo oni, ki nekaj premore, ki ima moč. To je menda, da Hitler tako imponira nekaterim ljudem. Ne vedo, ali nočejo vedeti, da Slo-

BESEDA IZ NARODA

Pet in dvajset let pod Marijinim varstvom

Piše Rev. Julius Slapšak

Mesec majnik — Mariji posvečen mesec, je čas novega, svežega življenja. Vse nas vabi k novemu življenju. Morda se je naša gorečnost ohladila, življenje otrpnilo, toda zamrlo ni. Pomlad zdrami k življenju vse. Tako naj se v mesecu majniku še mi pomladimo v češčenju in ljubezni do naše Nebeške Matere. Ali ne govori Cerkev o Njej v knjigi Pregovorov (8, 35): "Kdor mene najde, najde življenje... Tisti, ki me zarana iščejo, me bodo našli." Ona pa odgovarja na ljubezen: "Ljubim tiste, ki mene ljubijo!" (Preg. 8, 17).

Ta udanost in ljubezen do Marije je nekako prirojena in našem narodu; to je dedščina naših očetov in mater, ki nikdar ne mine in je noben molj ne razje in je ne uniči nobena rja! Zato pa je v vernem srcu prva misel v ranem jutru k Mariji: "Ko zarja jutraj se razgrinja, si moja misel Ti Marija." In kdo jo bo ljubil, ne da bi nanjo mislil? Vsak dan, vse življenje in "ko bo zadnja ura bila — Marija prid' po nas!"

To prirojeno udanost do nebeške Gospe pa poživljajo in ohranijo Marijine družbe. Te izvršujejo veliko socialno nalogo. K Mariji, ki je sedež modrosti, vodijo mladino ter jo z Njeno pomočjo in s pomočjo družbene organizacije vzgajajo v dobrem krščanskem duhu. To izpričuje stara, kot nova domovina.

Smo v času, ko neprestano obhajamo obletnice. V samih spominih živimo, v katerih naj se ne izživimo, ampak poživimo. Včasih že malo tožimo, da je vseh teh slavnosti že kar preveč in večkrat v škodo naši dobri stvari, še večkrat pa žepu... Čeprav že nekako upravičeno tarnamo, pa vseeno ne smemo prezreti 25 letnice, ko je bila pri fari sv. Lovrenca ustanovljena Marijina družba pod varstvom Marije Kraljice Majniške, ki je v vsaki fari nekaj toplomer verskega življenja.

Slovesnost, na katero se z največjo skrbjo in ljubeznijo pripravljajo članice Marijine družbe, posebno pa njih odbor s svojim voditeljem na čelu, bo slovesni dan 4. maja 1941. Ta dan res zasluži, da ne gre neopaženo mimo nas!

Nam Slovencem so Marijine družbe dobro znane. Pokojni nadškof dr. Jeglič je za svoje geslo zapisal: "Pridi Tvoje kraljestvo po Mariji..." in kakor je zapisal, tako je tudi živel in delal za življenje po Mariji. Tako je zopet zanetil ogenj Marijinega češčenja med Slovenci, ogenj, ki ga je hotela pogasiti jožefinska roka, ko je zatrla vse Marijine organizacije. (Leta 1783 je bil izdan poseben odlok.) Pa pogledimo v zgodovino Marijinih družb.

Začetnik Marijinih družb je bil p. Janez Leonis, učitelj na jezuitskem zavodu v Rimu. Začel je zbirati po šoli učence pred Marijinim oltarčkom. Zakaj? S krvavečim srcem je gledal, koliko nevarnosti preti mladini in koliko te se izgubi za vedno. Zoper te nevarnosti pa je dobro vedel, da je najboljša obramba — varstvo Ma-

rijino, zato s svojimi učenci molili in poje pred podobo nebeške Gospe ter jih vnela za češčenje in posnemanje Marije.

To je bila prva Marijina družba leta 1563 — rojstno leto Marijinih družb. Papež Gregor jo je leta 1584 cerkveno potrdil in naklonil odpustke. Sikst V., njegov naslednik, jo dovolil za vse moške, šele Benedikt XIV. je dovolil to organizacijo za žene in dekleta leta 1751.

Nas zanima pa posebno naša zgodovina. Ob 25 letnici Marijine družbe pri fari sv. Lovrenca je spomina vredno, kako je Marijina družba v stari domovini že zdavnaj cvetela v onih časih, ko jih mi več ne pomnimo.

V ljubljanskem muzeju so tri knjige, ki nam govorijo o tem. V dveh, v žamet vezanih knjigah, so zapisana imena vseh onih, ki so se že pred 335 leti posvetili nebeški Kraljici Mariji. Tretja knjiga pa nam govori o njih življenju.

Leta 1597 so na povabilo škofa Hrena prišli v Ljubljano jezuiti, da bi oteli sveto vero pred luteransko nevero. Začeli so svoje apostolsko delo v šoli in cerkvi. Ustanovili so lastni zavod pri sv. Jakobu v Ljubljani. Petdesetletna izkušnja jih je učila, da je uspešno sredstvo pri vzgoji — Marijino češčenje. Na dan 21. decembra 1605 se je prvič zbralo v Ljubljani 12 mladenčev v Marijini družbi pod vodstvom jezuitskega p. Janeza Kobencelja. "Izbrali so si za predsednika Matija Brešarja, retorja - učenca šeste šole. Njegova pomočnica sta bila Jakob Šmuk in Luka Juvančič; svetovalci pa Anton Tropina, Blaž Krelj, Matija Boštjančič in Atanazij Jurjevič. Sama slovenska imena!"

Decembra 3. 1606, je prišlo iz Rima pismo, s katerim je bila mlada družba potrjena in pridružena prvi-prvotni (primarima) v Rimu. Nova družba se je imenovala: Družba preblažene device Marije Vnebovzete.

Škof Tomaž Hren je podaril družbi krasno knjigo — zapisnik Marijinih družbenikov. Prvi, ki se je vpisal kot ud Marijine družbe, je bil škof sam. Za cerkveno perilo v kapelici Marijine družbe je skrbela gospa cesarskega namestnika.

Seme je bilo vsejano, Marijina roka pa je prilivala mladi setvi. Bog je dal rast in zato se je krepko razvila v poln cvet in rodila stoteren sad. Ta družba je dobila v javnosti svoj sijaj. Zapisniki nam poročajo o slavnih članih Marijine družbe, leta 1611 dne 5. junija so na slovesnem shodu izbrali škofa Hrena za varuha in predsednika družbi, svetovalca pa sta mu bila štiški opat Jakob in koštanješki opat Jurij Urbančič.

Častne vrhovne predstojnike je imela družba prav do ukinitve leta 1783. Ljubljanski škof je, prošti, kanoniki, samostanski predstojniki v štični, Koštanjeveci in Bistri pri Vrhniki so se menjavali v tej častni službi. Naslednik škofa Hrena (+1630) Rojald Škarliki je bil sprejet in izbran za varuha Marijinih družb leta 1632. Svetovalca sta mu bila: ljubljanski prošt Gašpar Bobek in štiški

van ni Nemcu nikdar enakopraven in naši ljudje bodo Nemcem vedni hlapci, dokler bodo pod njih jarmom. Take žalostne usode vendar ne bomo privoščili slovenskim znanamcem.

Toda če kdo ni za Jugoslavijo, naj to lepo obdrži zase, ker ameriška vlada je zanjo in zanjo so vsi, ki hočejo dobro slovenskemu narodu. In če hočemo, da bo slovenski narod še kdaj svoj gospod na svoji zemlji, mu bodo do tega pomagale edino mogoče Zed. države. To malo premislimo in podpirajmo ameriško vlado, ki ne želi drugega kot da bi končno zavaljal po vsem svetu zopet mir in sicer mir, ustvarjen na pravici in poštenju, ne pa mir, ki ga bodo narekovali diktatorji.

opat Janez Anžlovar.

Preveč je imen duhovskega in posvetnega stanu, da bi jih tukaj našteval. Omenim naj le še slavnega moža Leopolda Kolonic, kardinala in škofa v Rabi na Ogrskem. Njega pozna zgodovina kot slavnega junaka v bitki s Turki pri Carigradu leta 1655. Njegovo ime je zaslovelo leta 1683, ko so Turki oblegali Dunaj, kjer je škof Kolonic sam stregel ranjencem in pomagal z vsem do zmage. Kardinal Kolonic, ki je bil slaven v turških vojskah, a še bolj pa po dobrih delih krščanske ljubezni, je bil ud Marijine kongregacije v Ljubljani. Kot je razvidno iz knjig, se je sam kot kardinal vpisal v družbeno knjigo.

Ne le duhovščina, tudi plemstvo se je pridno zbiralo v sveti vojski nebeške Kraljice. Med sinove Marijine so bili sprejeti (le nekaj najbolj znanih imen) baron Barbo iz št. Ruperta, iz Orteneka, iz Turjaka; grof Blagaj, glavar Kraljske dežele, graščinski glavar na Bledu. Ta in druga imena nam pričajo, da se plemiči niso sramovali Marijinega imena. S ponosom so se vpisali v knjigo Marijine družbe. Saj se je sam avstrijski cesar Ferdinand II. posvetil nebeški Kraljici, ko je šel z vojsko nad Benečane, se je na poti ustavil tudi v Ljubljani, da bi pospešil vse priprave. Ob tej priliki je bil sprejet med Marijine sinove in sam zapisal svoje ime v družbeno knjigo dne 12. decembra 1616.

Ta družba je živel na naših tleh 177 let, ni razpadla sama po sebi, zatrla jo je sila. Krepko in zdravo je moralo biti življenje v družbi, močna je morala biti duhovna vez skozi 177 let, ki je toliko časa družila in držala posamezne ude. In ta je slonela le na otroški udanosti do nebeške Matere in globoki veri Njenega Sina pričujočega v Najsvetejšem zakramentu.

Nad 80 let potem, ko je to Marijino družbo zamorila jožefinska slana, ni bilo Marijine družbe na Slovenskem. Prvo je potem ustanovil leta 1858. č. g. Jožef Krčon. Razširilo pa se je to društveno gibanje za škofa-kardinala Misia in nadškofa dr. Jegliča. V 20. stoletju pa so se družbe razmnožile po celotnem svetu in danes jih je nad 50 tisoč.

Število je veliko, toda Marijini člani se ne štejejo, ampak tehtajo namreč po tem, koliko imajo v sebi marijanskega duha in apostolske gorečnosti.

To naj poživijo ob 25 letnici tudi Marijino družbo pri fari sv. Lovrenca, ki naj bo po besedah papeža Gregorija XIII. — šola zveličanja in krščanske popolnosti, tolažba v materi Mariji, v blagoslov krščanske družbe! Po Jezusu k Mariji!

Spomladna prireditev slovenske šole SND

Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave., s sodelovanjem zastopnikov društev v Prosvetnem klubu SND, priredi na materinski dan, v nedeljo 11. maja, 1941, krasen program z dvema igrami v počast materalu. Pričetek programa bo ob 3. uri popoldne. Zvečer bo ples za mlade in starejše, pri katerem igra Vadalov orkester.

Ob tej priliki vprizorijo učenci mladinskega oddelka Slovenske šole ljubko pravljico no igre "PEPELKA," v kratkih štirih dejanjih, spisal Marica Gregoričeva; odrasli oddelk šole pa vprizori enodejanko "MATERIN GOD," spisal Josip Stritar.

Čisti preostanek te priredbe je namenjen za vzdrževanje obeh razredov Slovenske šole S. N. Doma. Zato apeliramo na zavedne rojake in rojkinje, da se udeležijo šolske priredbe. Vstopnina je samo 25c popoldne ali zvečer. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri tajni-

kih društev, ki so delničarji S. N. Doma; v slaščičarni Mrs. Makovec v SND, ali v uradu Doma in pri podpisnem.

Kot še nikoli, je sedaj potrebno, da izkažemo zanimanje za Slovensko šolo. Zato ste vsi prijazno vabljeni na predstavo in k plesu zvečer.

Za Slovensko šolo S. N. D., Erazem Gorshe, tajnik.

Lorainški kotiček

Josephine Eisenhardt

Zelo veliko število otrok je bolnih za ošpicami, umrje pa le redko kateri za to nalezljivo boleznijo. Pa vendarle je smrt nenadoma ugrabila 6-letno deklico Rosemarie Toth. Mrs. Toth je hčerka Ludvik Petkovšekove družine. Žalostnim staršem izrekamo iskreno sožalje nad izgubo edine hčerke.

V tukajšnji bolnišnici se je moral podati mladenič Edward Svete; podrgel se je operaciji na slepiču. Zdravi se prav dobro in upamo, da bo kmalu O.K.

Ze par tednov pa se nahaja na bolniški postelji Mrs. Antonija Perušek iz 30. ulice. Upamo, da se ji ljubo zdravlje kmalu zopet povrne.

Iz stare domovine, tam iz prijaznega Rakeka, sporočajo, da so umrle sledeče vaščanke: Likarjeva mama, Šemacova in Medvedova mati. Vse so bile stare že čez 90 let. No ja, se pač vidi, kako so tam na našem Krasu trdni in zdravi ljudje. Tam se je tudi poročila Grmkova Fani z Tomincevim Toneom iz Ivanjega sela.

Iz naše Menišije pa sporočajo, da je v Selsku umrl Jurij Meden v starosti 79 let. Bil je poznana osebnost, kot dolgoletni cerkovnik ali mežnar naše vaške cerkvice, nekdaj j čevljar, klavec, mlrliški paznik, spremljevalec pogrebov itd. Naj mu bo ohranjen blag spomin pri vseh tistih, ki so poznali mežnarja Jurija, kakor smo mu navadno rekli.

V Begunjah je pa po kratki bolezni, pljučnici, umrla Šmitova mati, v starosti 69 let. Tam zapuška moža Franceta, eno hčerko, poročeno Popek, in dva sina, Jožeta in Janeza; v Clevelandu pa sina Franka in hčer Mary, poročena Benčič; tukaj v Lorainu pa živi hči Pepca, omožena Žiberna. Vsem iskreno sožalje ob izgubi drage jim matere.

V službo Strica Sama pa so v zadnjem času odšli sledeči naši fantje: Bill Lerchbacher, Frank Pavlovčič, John Hlebčar in Steve Stembal. Kakor se sliši, se jim v tej službi kar na vso moč dopade.

Mladenč Joe Ule se je pripeljal iz daljnega Willarda, Wis., na pordnevni obisk k sorodnikom in znancem. Pravi, da se mu tukaj zelo dopade in da so lorainska dekleta najlepša, kar jih je še do sedaj srečal. Menda ja, saj najlepše so Slovenke!

Še nekaj o novi napravi (Piše Anton Grdina)

Da si bomo popolnoma na jasnem, naj tu napišem še nekaj v ta namen, ker me je že več ljudi opomnilo na to, da naj tak storim.

Naprava za izboljšanje v cerkvi, za katero se je zavzel poseben odbor v sporazumu s preč. g. msgr. Ponikvarjem, je popolnoma in odgovarja svojemu namenu, kakor sem že enkrat prej poročal. Predzadnje nedeljo pa sem opazil še nekaj, kar bi se mogoče dalo še izboljšati in to se tiče razsvetljave na prižnici. Glas je dovolj močan, ker sem sedel prav v zadnji klopi in se je prav dobro slišalo in razumelo pridigarja, to je sicer glavno, za kar je bila ta naprava naročena.

Opazil pa sem nekaj, kar bi se lahko odpomoglo. V nedeljo smo imeli lep jasen dan, naša cerkev pa je visoka in prihaja va-

njo svetloba od zgoraj in tega pa so še svetilke na žnicno. Vse to skupaj je tak kam čudno vplivalo na svetlo nad prižnico, da je spodnja streha izgledala kot nočna črta. Dočim je prižnica druga naprava povsem v svetlo z veselo svitlo barvo, je senca tako slabo vplivala, da delala velik kvar, vsaj za smo zrla na prižnico iz cerkve. Kako se je to videlo drugih strani tega ne vem, mi pa da približno na isti način.

Da se pa to lahko izboljša, dokazuje to-le, ko je prižnico naš g. župnik izžgal stranske svetilke za berila, oznanila in evangelijo sijajno lepo, ker je bila zelo in umetno izdelana, luči to lepoto še povečale. Je bilo vse dobro, a kakor pa so bile luči ugasnjene in govor brez luči, je bilo pa narobe. Od naše strani se delo kot da je izginila pridigarja, kar je senca strehe zakrila glavo in je deti samo ramena in živost vo pa je bilo videti le temni senci.

To je name kaj slabo v in zato sem takoj sklenil, da zadevo tudi takoj razrešim, da se to popravi, ker je bno, da se ohrani lepota in he nad prižnico. Svetovalec :Dokler je pridigar na ci, naj se nikdar ne ugasne tilk in še posebej pa naj ena mala svetilka, ki je gorela. Ta naj bi bila trajnosti prižnice in vsežgana, kadar je kakšno v cerkvi. Na ta način bi strehi nad prižnico tisto kakršno v resnici imamo ne videlo tiste temne kviri vso lepoto druge svetilke.

Tisto malo svetliko njosti prižnice bi se ugasnemo tedaj, kadar bi bila in bi gorele stranske svetilke. Če se bo upoštevalo, bo popolna v celoti.

Mleko črnih krav

Iz Allahabada v Indiji čajo, da se je 77 let star sednik indijske kmetijske stranke Pandit Malaviya pomladiti, kakor priporočajo indijski jogi. Pandit je starca preiskal zdravniki, ki ni mogel ugotoviti, kakor to, da stari moč med tem resnično pomladil. Sedaj je bil 50 letnem možu. So bili že beli, so sedaj pa li črni. Poleg tega je mal nrove zobe. Pomlaja se ri Pandit že od začrtka 1939. Pomlaja ga Jogi, ki bi trdi, da je že 170 let star pa seveda nismo dolgi jeti. Pandit Malaviya je čes čepeti v temnem kjer mora biti popolnoma vati mu daje Jogi nekaj šanskih medicin," poleg mora uživati mleko črnih krav.

Presenečenje z jezera Titikaka

Na meji med ameriško publikama Peru in Bolivio razprostira na približno metrov visoki gorski plani liko jezero Titikaka, ki je drugega znamenito tudi da se njeno jezersko delovanje živahnega delovanja zemeljskih sil večkrat spet pada. Jezero Titikaka več otkov, katerim se nedavnim pridružili po času spet tudi otko Menquelli. Nekoč je ta otko stajal, pa je nato nenadoma izginil pod jezersko gladino njim vred pa seveda tudi kar je bilo na njem.

Zdaj, ko se je ta otko kazal na dan, se je takoj tja skupina profesorjev in znanstvenega raziskovanja svojih arheoloških raziskav njih je našla na otoku gim več zlatih predmetov ostankov starih zgradb časov pred potopom.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

Planila sva z Winnetouom h
nem in se pognala za njim.
Sva ga kričati:

Old Shatterhand — Winne-
toui — Mimbrenji — Old Shat-
terhand — Winnetou — Mim-
brenji —!

Semu je vpil —? Iz strahu —?
Svo silno se ni prestrašil, ko
je haciendero povedal naji-

meni — In kar venomer je
izginil je v dolini, tudi sa-
va se krenila v njo, pa še

ni bila čula kričati.
Dolina se je dvigala, pobočja
bila zaraščena. Vse bliže sva

prihajala, komaj še kakih
korakov smo bili narazen.
Korak se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-
gnil se je, naju videl, spo-

"Ker ni treba. Tale človek
je otrok v mojih pesteh in po-
vrh tak lopov, ki ni vreden ni-

ti pesti."
Pograbil sem ga za vrat, po-
stavil na noge in mu rekel:

"Naprej! Če ne ubogaš, te
bom k pokorščini prisilil!"
Winnetou je pobral njegovo

puško pa smo odšli.
Nisem ga zvezal, nisva ime-
la jermenov pri sebi. Pa če bi

jih bila tudi imela, bi ga ne bi-
la zvezala. Zlikovec ni bil vre-
den jermenov. Za vrat sem ga

prijel, da je posinel v obraz, in
ga porival pred seboj.
Spodaj v dolini sta čakala

najina vranca, prav tako in
prav tam, kjer sva ju pustila.
Wellerjev konj je zdiral po do-

lini dalje, Mimbrenji so ga uje-
li in pripeljali nazaj.
Ko je zagledal haciendero

ujetnika, je bil ves iz sebe od
veselja. Kar vpil je:
"Imajo ga —! Privlekli so

ga —! Sijajno —! Imenitno!
Koj mu povrnem udarec!"
Zamahnil je.

Pa porinil sem ga nazaj.
"Pustite to, senor! Ujetnik
je najin, z Winnetouom sva ga

prijela! Če bi bilo šlo po va-
šem, bi nam bil ušel in vse po-
kvaril. Neumno je bilo, da ste

mu povedali, kdo ga čaka pri
vzrovi! Molčati bi bili mora-
li!"

Jezno se je obregnil:
"Vaše posebno veselje je, se
zdi, da se venomer kregate nad

nami — Res ste —"
Sirovost je mislil povedati.
Ostro sem ga zavrnil:

"Tiho —! Sicer —!"
Dvignil sem roko.
Prestrašen se je umaknil za

voz in jurisconsulto se mu je
pridružil. In tam za vozom sta
si menda tožila svoje gorje—

Winnetou je privezal ujetni-
ka k ojesu. Mimbrenji so ga
obsuli in psovali. Odpravil sem

jih, govoriti sem mislil z njim,
ni jim bilo treba slišati, kaj se
meniva. Le Winnetou je ostal.

Weller je temno gledal pred
sebe. Nisem sicer pričakoval,
da mi bo kdo ve kaj povedal, pa

morebiti se je le dal zapeljati h
kakim nepremišljenim besedi.
"Komaj nekaj minut ste pri

nas, senor Weller," sem začel,
"in še niste utegnili razmišljati
o svojem položaju. Povem vam

pa kar naravnost, da je neva-
ren. Za življenje vam gre! Od
vašega obnašanja zavisí, kaj

bomo storili z vami.
Povejte, zakaj ste zapustili
Almaden!"

Dolgo je trajalo, da je odgo-
voril. Najbrž je preudarjal, ali
bi vobče odgovarjal, in če bi,

koliko bi smel povedati.
Končno je dejal:
"Senor Melton mi je zapove-

dal."
"Gotovo vas je poslal s kak-
im posebnim naročilom?"

"Dvojje mi je celo naročil. Za-
man smo čakali na vozove, ni
jih bilo, pa bi jim naj bil šel

pripetilo."
"In drugo, kar vam je naro-
čil —?"

Zinil je, pa nič ni rekel. Naj-
brž je že itak preveč povedal.
Po daljšem molku je dejal:

"Tisto vas ne bo posebno za-
nimalo."
"O, vse me zanima, veste, kar

1941	APRIL	1941
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAJ

3.—Podružnica št. 1 S. M. Z.
ima blagoslovitev nove zasta-
ve. Potem program in plesna
veselica v dvorani društva Do-
movina na 14. cesti v Barbarto-
nu.

3.—Podružnica št. 50 SZZ
ples v SND.

3.—Društvo Katoliških Bor-
štnarjev št. 1640 priredi ples-
no veselico v Slovenskem domu
na Holmes Ave.

4.—Svetovidski oder in Ba-
ragov dekliški zbor praznuje
Materinsko proslavo v šolski
dvorani.

4.—Marijina družba fare sv.
Lovrenca praznuje 25 letnico
obstanka v SND na 80. cesti.

4.—Pevsko društvo Planina
priredi koncert v SND na 5050
Stanley Ave., Maple Heights.

10.—Častna straža SDZ ima
plesno veselico v SND na St.
Clair Ave.

11.—Podružnica št. 10 SZZ
priredi Materinsko proslavo v
Slovenskem domu na Holmes
Ave.

11.—Svetovidski oder in Ba-
ragov dekliški zbor praznuje
Materinsko proslavo v šolski
dvorani.

11.—Mladinski pevski zbor
Črički priredi koncert v SND
na 80. cesti.

16, 17, 18. — Velika razsta-
va ročnih del pod pokrovitelj-
stvom Slovenske ženske zveze, v
Slovenskem domu na Holmes
Ave.

17.—St. Vitus Cadets št. 25
SZZ imajo plesno veselico v

Twilight Ballroom.

18.—Pevski zbor "Lira" ima
spomladansko prireditev v šol-
ski dvorani sv. Vida.

18.—Ženski zbor "Cvet" pri-
redi koncert v SDD na Prince
Ave.

18.—Skupna društva fare sv.
Lovrenca prirede v SND na 80.
cesti slovensko svatbo z voglar-
ji in kamelo.

25.—Svetovidski oder priredi
angleško predstavo v šolski
dvorani.

25.—Mlad, pevski zbor Ka-
narčki priredi igro in koncert
ob 4 popoldne v SDD na Prince
Ave.

27.—Svetovidski oder priredi
angleško predstavo v šolski
dvorani.

JUNIJ

1.—"Slovenski dan" v Eucli-
du (31. maja in 1. junija) v po-
čast slovenskemu pesniku Iva-
nu Zormanu.

1.—Piknik društva sv. Reš.
Telesa fare sv. Lovrenca na Ba-
sta's Grove, Turney Rd.

8.—Društvo sv. Križa, št. 214
KSKJ ima piknik na prostorih
SND na 6818 Denison Ave.

15.—Društvo sv. Vida št. 25
KSKJ piknik na Pintarjevi far-
mi.

15.—Društvo Napredek, št.
132 ABZ ima piknik na Stuško-
vih prostorih v Wickliffe, O.

22.—Društvo sv. Jožefa št.
169 KSKJ ima piknik na Pin-
tarjevih prostorih v Euclidu.

22.—Društvo Združeni brat-
je št. 26 SSPZ priredi piknik

na Stuškovi farmi.

22.—Krožek podružnice št.
41 SZZ blagoslovi bandero.
Zvečer bo ples v SDD na Wa-
terloo Rd.

29.—Piknik fare sv. Lovren-
ca na Basta Grove, Turney Rd.
29.—Društvo sv. Janeza Krst-
nika, št. 71 ABZ priredi piknik

na Stuškovi farmi v Wickliffe,
Ohio.

29.—Jugoslovanski dan pri-
redi Jugoslovanski nar. dom,
W. 130 St. in McGowan Ave.,
West Park; začetek ob dveh
popoldne.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi piknik na Anton Debe-
včevih farmah v South Madison,
Ohio.

JULIJ

4.—Four Points Tavern pri-
redi piknik na Stuškovi farmi
v Wickliffe, O.

13.—Piknik Slovenske za-
družne zveze na Močilnikarje-
vi farmi.

13.—Skupna društva fare sv.
Vida imajo piknik na Pintarje-
vi farmi.

13.—Društvo Brooklynski
Slovenci, št. 48 SDZ priredi
piknik v SND na 6818 Denison
Ave.

20.—Pevski zbor Slovan pri-
redi piknik na Močilnikarjevi
farmi.

20.—Pevsko društvo Zvon
priredi vrtno veselico na pro-
storih Slovenskega doma, 6818
Denison Ave.

27.—Slovenski groceristi in
mesarji piknik na Pintarjevi
farmi.

AVGUST

3.—Društvo Soča, št. 26 SDZ
ima piknik na prostorih Doma
Zapadnih Slovencev, 6818 Deni-
son Ave.

14.—Vseslovenski katoliški
shod priredi Zveza društev
Najsv. Imena na Brae Burn
prostorih, 25000 Euclid Ave.

Veliki petek v Londonu. — Kljub razvalinam in nevarnostim so se verni Londončani
zbirali k molitvi. Slika nam kaže skupino vernikov med razvalinami Coventry katedrale
v Londonu na veliki petek.

Kako silno zanimanje vlada za razne dirke nam kaže gornja slika, ki je bila posne-
ta ob otvoritvi novega dirkališča v Jamaica, N. Y., kjer je bilo navzočih 37,284 oseb. Dir-
kališče je stalo milijon dolarjev in prvi dan je bilo stav za \$1,288,551, kar je tudi rekord.

SEPTEMBER

27.—Proslava 20 letnice dru-
štva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, s
parado, slavnostnimi obredi v
cerkvi Marije Vnebovzete, ban-
ket in varietni program v Slo-
venskem domu na Holmes Ave.

OKTOBER

11.—Društvo Collinwoodske
Slovenke št. 22 SDZ proslavlja
20 letnico obstanka z banke-
tom v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

18.—Društvo Clevelandski
Slovenci, št. 14 SDZ priredi
plesno veselico v Twilight dvo-
rani.

19.—Podružnica št. 47 SZZ
obhaja 10 letnico obstanka v
SND na 80. cesti.

19.—Oltarno društvo fare
Marije Vnebovzete obhaja 25
letnico v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

25.—Slovenska zadružna zve-
za priredi plesno veselico v
SDD na Waterloo Rd.

25.—Društvo Danica, št. 11
SDZ priredi plesno veselico v
SND na St. Clair Ave.

NOVEMBER

16.—Mladinski pevski zbor
Črički priredi koncert v SND
na 80. cesti.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi veliko plesno veselico v
Slovenskem domu na Holmes
Ave.

DECEMBER

14.—Pevski zbor Slovan pri-
redi koncert v SDD na Water-
loo Rd.

21.—Božičnica mladinskega
pevskega zbora Škrjančki in
Slovenskem društvenem domu
na Recher Ave.

Jugoslovanski večer

(Nadaljevanje s 1 strani)

bo še kaka taka prireditev, naj
se ne pozabi povabiti vsakega
pevca posebej s pismom!

Na prireditve je prihitel iz
Washingtona dr. Vladimir Ry-
bar, ki je bil živahno pozdrav-
ljen od občinstva in ki je v ime-
nu Jugoslavije prosil izseljen-
ski narod, naj ne pozabi svoje
domovine v teh dnevih preiz-
kušnje.

Predsednik pripravljalega
odbora je bil konzul dr. Mally,
ki je pri začetku programa po-
jasnil navzočim, da Jugoslavi-
ja ni hotela vojne, a da je bila
pripravljena z orožjem braniti
svojo svobodo. Izrazil je upa-
nje, da bodo demokracije kot so
Zed. države, postavile Jugosla-
vijo zopet na zemljevid.

Govoril je clevelandski župan
Blythin, ki je izrazil visoko
spoštovanje do Jugoslavije ter
izjavil, da narod, ki se upre na-
silni narodni smrti, ne bo nik-
dar umrl. Rekel je, da bo tudi
ameriški narod pomagal po
svoji najboljši moči Jugoslavi-
ji, ki naj ve, da stoje Zed. dr-
žave za njo.

Glavni govornik je bil pa
sodnik Frank J. Lausche, ki je
imel dolg in globoko zamišljen
govor. Občinstvo je priredilo
g. Lauschetu živahno ovacijo,
ko je prišel na oder. Sodnik je
bil deležen navdušenega odo-
bravanja, ko je rekel, da pri-
znavamo v Jugoslaviji samo
eno svobodno državo in to je
ono, ki so si jo ustvarili Srbi,
Hrvati in Slovenci. In samo za
tako državo stoje Zed. države,
Anglija in druge svetovne de-
mokracije. Govornik je z iskren-
nim glasom prosil, naj poma-
gamo domovini moralno in
gmotno. Naj se ne izneverimo
domovini sedaj, ko pričakuje,
da bomo stali ob njeni strani.
Ponosni smo, je rekel sodnik
Lausche, in ponosni moramo
biti, da smo potomci naroda, ki
se ni pustil podjarmiti tujcu.

"Mi smo ponosni na vas, Ju-
goslovani v stari domovini," je
rekel sodnik Lausche. "Ponos-
ni smo na vaš pogum, da ste se
uprli grabežljivemu tujcu in
tako dokazali, da ste svobodo-
ljuben narod, ki zna braniti
svojo neodvisnost, četudi ve, da
bo podlegel premoči. Na nocoj-
šnji večer, zbrani tukaj, vam
ameriški Jugoslovani izrekamo

čast in občudovanje!"

Govornik je orisal tudi boje
drugih narodov, po katerih so
udarile nacijske kohorte in s
pomenljivimi besedami po-
vzdignil glas: "Amerika, po-
stoj in pomisli, kaj se godi
okrog tebe in kaj preti tudi te-
bi!"

Mr. Andrica od Cleveland
Pressa je kazal zelo lepe pre-
mikajoče slike iz Jugoslavije.

Občinstvo je zelo navdušeno
ploskalo deklicam od Slovenske
ženske zveze, ki so plesale na-
rodne plesne. Bil je res prisrč-
kan prizor.

Zahvala gre vsem, ki so se
trudili, da se je ta Jugoslovan-
ski večer uresničil. Zahvala gre
pa predvsem občinstvu, ki se je
tako številno odzvalo.

Naj še omenimo, da je prejel
vodja programa, dr. Mally,
proti koncu programa dva br-
zobja, ki sta zelo pomenljiva.
En brzobjav je bil od Mr. in Mrs.
John Zaller, 16008 Waterloo
Rd., slovenska pekarija, v ka-
terem izjavljata, da bosta da-
rovala za jugoslovanski relief
\$50 in izražata obžalovanje, ker
se ne moreta udeležiti priredi-
tve. Druga brzobjavka je bila
pa od pevskega zbora Ilirije, v
kateri poroča, da je zbor odpo-
slal \$25 za jugoslovanski relief.
Iskrena zahvala zavedni Zal-
lerjevi družini in zboru Ilirija.

Rock Springs, Wyo. — Dne 9.
t. m. je tu umrl za rakom v že-
loduca Blaž Pustavrh, star 60 let
in rojen na črnem vrhu nad
Jadrjo.

MALI OGLASI

Stalno delo

Ženska dobi stalno delo pri
slovenski družini brez otrok;
mora ostati čez noč; opravlja
bi splošna hišna in gospodin-
ska dela; plača po dogovoru.
Ali pa se sprejme priletna ože-
njena dvojica, ki bi opravljala
ta posel in bi imela tudi stano-
vanje. Zglasite se na 434 E.
157. St. (101)

Delo išče

Izučen slovenski mesar išče
delo. Za več informacij pokli-
čite: Henderson 2814. (101)

Nabiralke se išče

Išče se nabiralke (solicitors),
ki bi prodajale mlekarke izdel-
ke. Oglasite se na 1365 Addi-
son Rd. (101)

Hiša naprodaj

Proda se hiša na 109. cesti;
ima 6 sob, kopališče, prodajal-
na, 2 garaži. Proda se poceni
radi odhoda iz mesta. Pokličite
Michigan 3434.
(Apr. 28, 30, May 2)

Fini avtomobili

(Pridite in izberite si dobro
ohranjen, rabljen avto. Velika
zaloga vsakovrstnih avtomobi-
lov. Vprašajte za Mr. Frank
(Butch) Gornick. Prinesite ta
oglas s seboj.

Smith Motor Sales

6115 Superior Ave.

(100)

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Gaute je odgovoril, ne da bi dvignil glavo:

"Oče ni bil videti tega mnjenja, da bi bil to vzrok—da se nisi preselila k njemu na Haugen."

Kristina je stala nekaj časa brez besede.

"Kaj je rekel?" je vprašala tiho in rezko.

Naakve je hotel spregovoriti. Toda Gaute je nekoliko dvignil roko, kratko in prosoje pogledal brata. A starejši je kljub temu rekel:

"Oče nama je naročil, naj ti tole poveva: ko je bil ta otrok spočet, si vendar vedela, kako bogat je. In če odtlej ni postal nič bogatejši, tudi revnejši ni postal."

Kristina je sinovoma obrnala hrbet in počasi odšla proti hiši. Težko in trdno se je spustila na klop pod oknom, s katerega je spomladansko sonce že popolnoma stajalo led.

—Lili je tako. Takrat je moledovala za to, da bi smela ležati v njegovem naročju—ona najpoprej. Kljub temu ni lepo, da jo zdaj tega spominja. Erleend je grdo napravil, da ji je poslal ta odgovor po sinovih—

Spomladno vreme je trajalo dalje. Teden dni je pihal jug in deževalo je—reka je narasla, postala je mogočna in bobneča. Z vseh bregov je šumelo in curljalo, sneg je v plazovih drvel z gora. Nato je spet posijalo sonce.

Kristina je stala v sivo modrem večeru zunaj za poslopji. V grmovju spodaj pri njih so glasno žvrgoleli ptiči. Gaute je odšel z dvojčkoma na planino—nad ruševca. Vsako jutro je bilo z vseh bregov slišati prav doli na dvor njegovo petje.

Kristina je pritisnila roko na prsi. Le še malo časa je do takrat—potrpežljivo mora vztrajati do konca. Gotovo je bilo pogosto težavno in neprijetno živeti z njo—. Bila je nespametna v svoji skrbi za otroke—dolgočasna, kot je rekel Erleend. Kljub temu se ji je zdelo, da je zdaj krut. A kmalu bo napočil čas, ko bo moral priti k njej—saj to tudi sam ve.

Sonce in dež sta se menjavala. Nekega popoldneva so jo prišli klicati sinovi. Vseh sedem je stalo s posli vred zunaj na dvorišču. Preko doline so se bočile tri mavrice, prva se je opirala na hiše na Formu, imela je čisto jasne in svetle barve, zunanji dve pa sta bili bolj medli in proti vrhu zabrisani—

Se ko so stali tamkaj in opazovali to nenavadno lepo znamenje, je zrak posivel in po-

temnel. Od juga je privršala snežna vihra. Začelo je tako snežiti, da je bil ves svet v kratkem čisto bel.

Zvečer je Kristina sedela v izbi in pripovedovala Munanu zgodbo o kralju Suju in njegovi lepi, snežno beli hčerki, Mjollji, ki je bilo ime, in o kralju Harald Luva, ki ga je bil vzgojil dovreški velikan v notranjščini gore severno od Dovra. Z bridkostjo in kesanjem je mislila na to, da je minilo že leto in dan, odkar je zadnjikrat tako sedela in pravila svojim otrokom pravljice—škoda za Lavransa in Munana, da se ni na ta način bolj ukvarjala z njima. Zdaj pa bosta kmalu velika fanti. Ko so bili drugi doma na Husabyju še majhni, jim je zvečer pravila pravljice—tolikokrat, tolikokrat.

Videla je, da odrasli sinovi sedijo tamkaj in poslušajo—zardela je kot ogenj in ni vedela več naprej. Munan jo je prosil, naj še kaj pove. Naakve je vstal in se pomaknil bližje.

"Mati, ali se spominjate zgodbe o Torsteinu Uksafotu in škratih v gozdu na planini—dajte, povejte nam jo!"

Ko je pripovedovala, se je obudil v njej spomin: sedeli so in počivali v brezovem gaju spodaj pri reki in nekaj prigrizovali, njen oče in njegovi kosci in grabljice. Oče je ležal na trebuhu; ona mu je kobaljšala na hrbtu in ga s petami drezala v ledja—vroč dan je bil in zato so ji dovolili, da je hodila bosa kot odrasle ženske. Oče je pravkar našteval rodovnik planinskih škratov: Jernskjold je imel Skjuldvoru, njuni hčeri sta bili Skjoldis in Skjoldgjed, ki ju je ubil Torstein Uksafot. Skjoldgjed je bila poročena s Skjoldketilom, njuni sinovi so se imenovali Skjoldbjorn, Skjoldhedin ter Valskjold, ki je imel Skjoldskjesso, tadva sta rodila Skjoldulfa in Skjoldorma; Skjoldulf je dobil Skjoldkatlo, z njo je imel Skjolda in Skjoldketila—

Ne, to ime je že enkrat povedal, je smeje se zavpil Kolbjorn, kajti Lavrans se je bahal, da jih bo naučil dva ducata škratjih imen, pa še s prvim ducatom ni prišel do kraja; tudi Lavrans se je zasmel: "No, no, lahko pa vidite, da si tudi škratje vzdevajo imena svojih prednikov!"

Toda njegovi ljudje niso marali odnehati; obsodili so ga, da mora vsakemu preskrbeti požirek medicine. No, naj bo, je rekel gospodar—zvečer, ko pridejo domov. Toda ljudje so jo hoteli precej imeti—in tako so nazadnje poslali Tordiso domov, da prinese medicino.

Stopili so v krog in si podajali veliki rog iz rok v roke. Nato so pobrali kose in grablje ter odšli znova na delo. Kristino so s praznim rogom poslali domov. Z obema rokama ga je držala pred seboj in v soncu bosa tekla po zeleni stezi navkreber proti dvoru. Kadar se je na dnu roga nabrala kapljica medicine, je obstala, si poveznila posodo na obrazek ter obizirala zunaj in znotraj pozlačeni rob, pa tudi s prstov si je polizala sladkobo.

Kristina Lavransova je tiho sedela in gledala predse. Oče! Spomnila se je nekega izraza na njegovem licu, prebledel je, kot prebledi gozdnat breg, kadar ohlip obrne listje na drevesih—spomnila se je zvoka hladnega in rezkega poroga v njegovem glasu, bleska v njegovih

sivih očeh, kakor če se zablise napol potegnjeni meč. Samo trenutek, nato je vse izgubilo v vedrem, dobrovoljnem dovtipu, dokler je bil še mlad, toda vedno bolj pogosto nekam otožno mlo, čim bolj se je staral. V duši njenega očeta je živel še nekaj drugega poleg te globoke, nežne sladkosti.

Z leti je pričela razumevati; nenavadna dobrot njenega očeta ni izvirala odtod, ker morda ni dovolj ostro videl napak in malopridnosti ljudi, temveč odtod, ker je v lastnem srcu vpricho Boga nenehoma iskal svojih slabosti in bil ves skrušen od kesanja nad njimi.

Ne, oče, ne bom nestrpna. Tudi jaz sem se mnogo pregrešila zoper svojega moža.

Na dan sv. Križa je Kristina zvečer sedela z družino in bila kot po navadi. Ko pa so sinovi odšli na izbo spat, je tiho poklicala Ulfa Haldorssona k sebi. Prosila ga je, naj stopi doli k Isridi in jo naprosi, naj pride h gospodinjji v staro tkalnico.

Ulf je rekel: "Kristina, obvestiti moraš Ranveigo z Ulvsoldena in župnikovo sestro Haldiso; najbolje bi bilo, ako bi poslala po Astrido in Ingjebjorgo z Loptsgaarda, da bi prevzeli nadzorstvo v izbi —"

"Za to ni več časa," je rekla Kristina. "Prve bolečine sem čutila že popoldne. Le stori, kakor pravim, Ulf — nobenega drugega ne maram pri sebi kot svoje dekline Isrido."

"Kristina," je resno rekel Ulf, "ali ne razumeš, da bi te ljudje lahko začeli hudo opravljati, ako se nocoj tako skriješ —"

Kristina je težko spustila roko na mizo. Zaprla je oči.

"Naj torej opravlja, kdor hoče! Ne maram nocoj ponoči imeti krog sebe tujih žensk —"

Drugo jutro so starejši sinovi tiho sedeli skupaj in molčali,

Na željo predsednika Roosevelta se bo podal filmski igralec Douglas Fairbanks, ml., katerega nam kaže gornja slika, na potovanje po južnoameriških državah kot odposlanec dobre volje in za boljše razumevanje med ameriški republikami.

sedeli in gledali v tla, medtem ko je Munan venomer pravil o malem bratcu, ki ga je bil v tkalnici videl v materinem naročju. Naposled je rekel Bjorgulf, naj o tem nikar ne govori več.

Kristina je samo ležala in prisluškovala — zdelo se ji je, da nikdar tako krepko ne spi, da ne bi hkrati vedno prisluškovala in čakala.

Osmi dan je vstala, toda ženske, ki so bile okoli nje, so opazile, da ji ni dobro. Zdaj jo je mrazilo, zdaj jo je spreletavala vročina; kakšen dan se ji je mleko cedilo iz prsi, da je imela obleko vso premočeno, drugi dan se otrok ni mogel nasiti pri njej. Vendar ni hotela spet leči. Otroka ni dala iz rok — nikoli ga ni položila v zibelko, marveč ga je ponoči imela pri sebi v postelji. Podnevi je hodila okoli in ga pestovala, sedela z njim na svoji postelji, prisluškovala, čakala in strmela vanj, čeprav se je pogosto zdelo, da ne vidi in ne sliši, kako joka. Nato kakor bi se bila prebudila — vzela je dečka v naročje in neutrdno hodila z njim po izbi. Pritiskala je svoje lice k njegovemu in mu čisto po tistem kaj pela, sedla in ga položila na prsi, spet sedela in strmela predse kot poprej, njen obraz je bil kot okamenel —

Ko je bil deček približno šest tednov star — in mati še ni prestopila praga tkalnice, sta nekega dne vstopila Ulf Haldorson in Skule. Bila sta popolnoma oblečena.

"No, zdaj odjezdva gori na Haugen, Kristina," je rekel Ulf, "tega mora biti zdaj konec —"

Kristina je sedela nema in toga pred njim in dojila dečka. Sprva je bilo videti, da se ničesar ne zaveda. Naenkrat pa je planila pokonci, vsa zaripla v obraz.

"Delaj, kar hočeš. Ako se ti toži po tvojem pravem gospodarju, ti ne bom branila. Najbolje bo, če takoj dobiš svojo plačo — potem ti kesnje ne bo več treba hoditi k nam."

Ulf je strahovito zaklel. Potem je pogledal žensko, ki je stiskala dojenčka na prsi. Stisnil je ustnice in molčal.

Toda Skule je stopil korak naprej:

"Da, mati — zdaj odjezdim gori k očetu — ako pozabljate, da je bil Ulf nam bratom rednik, tedaj pomislite vsaj to, da meni ne morete tako ukazovati in veleovati, kot bi bil hlapec ali dojenček —"

"Ne?" Mati ga je udarila v obraz, da se je fant opotekel nazaj. "Mislim, da vam bom tako dolgo ukazovala in velevala, dokler vas bom redila in oblačila — Ven!" je zavpila in zacepetala z nogo.

Skule je bil besen. Toda Ulf je rekel tiho:

"Je boljše tako, dečko moj —"

bolje je, da v svoji nespameti divja, kakor da bi jo moral človek gledati, kako sedi in bulji predse, kakor da je od bridkosti pamet izgubila —"

Dekla Gunhild je pritekla za njima. Takoj naj prideta h gospodinjji v tkalnico — govorila bi rada z njima in z vsemi sinovi. Kratko in ostro je Kristina ukazala, naj Ulf jaha na Bredin in se tam pomeni z možem, ki ima dve njeni kravi na posodo. Sabo naj vzame dvojčka in naj se pred jutrom ne vračajo domov. Naakveja in Gauteja je poslala na planino — ukazala jima je, naj odtam pogledata, kako je kaj na konjski paši v Ilmandski dolini — na poti tja naj obiščeta smolarja Bjorna, Isridinega sina, in ga naprosita, naj še nocoj pride k njej. Ugovarjanje sinov, da je naslednji dan praznik, ni prav nič zaleglo —

Drugo jutro ob zvonjenju je zapustila jorundgaardska gospodinja hišo v spremstvu Bjorna in Isride, ki je nosila otroka. Kristina jima je bila dala čedna, spodobna oblačila — porodnica sama pa se je tako nališpala z zlatom, da so vsi lahko videli, kdo je gospodariča in kdo njena podložnika.

Kljubovalno in prevzetno je odvrčala nejevoljno začudenje, ki ji je, kot je čutila, pljusko nasproti od ljudi na trati

Največji mož v ameriški armadi je gotovo artilerist Murray Greenberg, ki služi pri 258 poljski artileriji v Fort Ethan Allen, Vt. Visok je 6 čevljev 9 palcev in pol in potegne 258 funtov žive vage.

pred cerkvijo. Oh da, včasih je drugače praznovala pot v cerkev — v spremstvu najuglednejših gospodinj. Sira Solmund jo je gledal z neprijaznimi očmi, ko je s svečo v roki stala pred cerkvenimi vrati — toda sprejel jo je kot po navadi.

Isrid je bila že nekoliko otročja in ni veliko razumela; Bjorn je bil čudak in redkobsednež, ki se nikdar ni preveč brigal za zadeve drugih ljudi. Tadva sta bila otroku za botra.

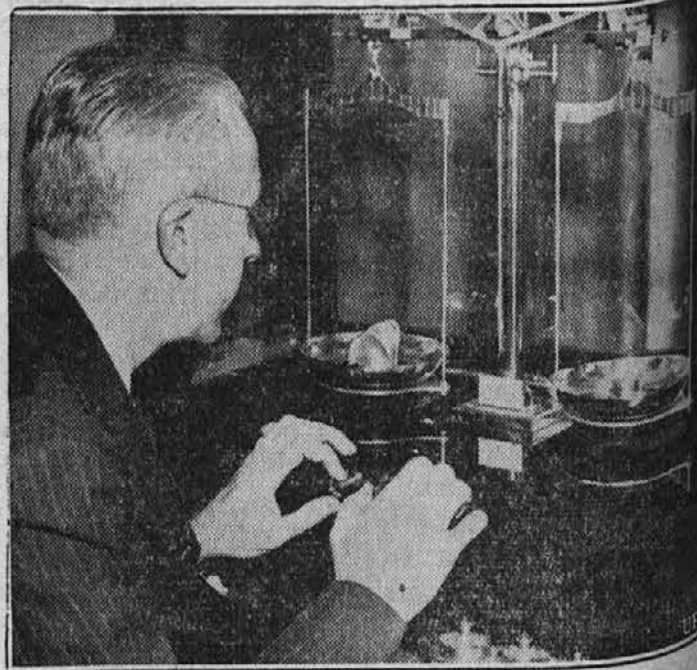
Isrid je povedala župniku otrokovo ime. Zbodblo ga je, nekoliko se je obotavlja — nato pa ga je ponovil, da so ga mogli slišati ljudje v glavni cerkveni ladji:

"Erleend — v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha —"

Kakor da bi nekaj prešinito vso zbrano srenjo. Kristina pa je občutila pri tem divje, malsičevalno veselje.

Otrok je bil ob rojstvu ti prav krepak. Toda ko je teden je Kristina opazila, noče prav uspevati. Sama je trenotku, ko je bila rešena, la občutek — da se ji je sesulo kot izgorela žerjavica. In ko ji je Isrid pokazala rojenčka, se ji je zazdelo, tem otroku življenjska iskra slabotno tli. Toda te misli je izbila iz glave — neštetokrat je že mislila, da ji je srce galo. Poleg tega je bil vendar velik in tudi slabotno bil videti —

Kljub temu se je njena jazen za dečka od dne do večala. Venomer je ječala, da lačen ni bil — pogosto dolgo sedela in se ukvarjala njim, preden je hotel piti, ko se ji je nazadnje z mrazom vabami posrečilo, da ga je pravila do sesanja, je stala takoj zaspa. — Ni mogla ti, da bi bil rasel —

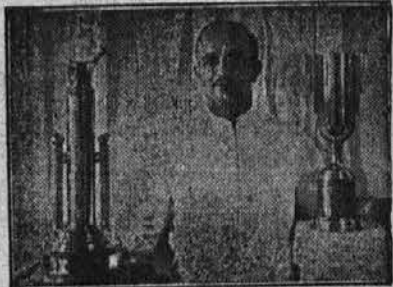

Največji diamant, ki je bil najden v Braziliji in imenovan "Vargas diamant" po predsedniku Getulio Vargasu, so sedaj razrezali v New Yorku na 23 kosov. Cel diamant je tehtal 726.80 karatov.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v vsaki slovenski hiši

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

ŽENINI IN NEVESTE!

Nasha slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priidite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628